

Қалбни маъсият ва гуноҳдан поклаш ҳақидаги оятлар | Тазкия дарслари (254- дарс)

ТАЗКИЯ
254-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф
роҳимахуллоҳнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур»,
«Рухий тарбия» 1-2-3-жузи
ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи
китоблари асосида бериб борилади.
Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун
китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.



19:00 / 04.11.2023 1637

Аллоҳ таоло Бақара сурасида шундай деб марҳамат қилади:

يَتِمُّ أَنْ أَرَادَ لِمَنْ كَامِلِينَ حَوْلِينَ أَوْلَادَهُنَّ يَرْضِعْنَ وَالْوَالِدَاتُ

تُكَلِّفُ لَأَ بِالْمَعْرُوفِ وَكِسْوَتُهُنَّ رِزْقُهُنَّ لَهُ، الْمَوْلُودِ وَعَلَى الرِّضَاعَةِ

لَهُ، مَوْلُودٌ وَلَا يَوْلِدُهَا وَوَالِدَةٌ تُضَارُّ لَا وَسَعَهَا إِلَّا نَفْسُ

تَرَاضٍ عَنِ فِصَالًا أَرَادَا فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِثْلُ الْوَارِثِ وَعَلَىٰ بَوْلِدِهِۦ

أَوْلَادِكُمْ تَسْتَرْضِعُونَ أَنْ أَرَدْتُمْ وَإِنَّ عَلَيْهِمَا جُنَاحٌ فَلَا وَتَشَاوُرٍ مِّنْهُمَا

اللَّهُ وَأَنْقُوا بِالْمَعْرُوفِ ءَأَنْتُمْ مَّا سَلَّمْتُمْ إِذَا عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فَلَا

بَصِيرٌ تَعْمَلُونَ بِمَا اللَّهُ أَنْ وَأَعْلَمُوا ﴿٢٣٣﴾

«Оналар фарзандларини тўлиқ икки йил эмизурлар. (Бу) эмизишни батамом қилмоқчи бўлган киши учундир. Уларни маъруф ила едириб, кийинтириш туғдирганнинг зиммасидадир. Ҳеч бир жонга имкониятидан ташқари нарса юклатилмас. Она ҳам ўз боласи туфайли, ота ҳам ўз боласи туфайли зарар тортмасин. Меросхўрга ҳам худди шундай. Агар ўзаро рози бўлиб, маслаҳатлашиб, сутдан ажратишни ирода қилсалар, икковларига гуноҳ йўқ. Агар фарзандларингизга эмизувчи талаб қилмоқчи бўлсангиз, берадиганингизни маъруф ила аввалдан топширсангиз, сизларга гуноҳ йўқ. Ва Аллоҳга тақво қилинг ҳамда билингки, Аллоҳ нима амал қилаётганингизни албатта кўриб турувчидир» (233-оят).

Оятнинг охирида яна бир бор тақвога, Аллоҳдан қўрқишга даъват қилинади. Бу эса мазкур масаланинг ғоят муҳим эканига далилдир:

«Ва Аллоҳга тақво қилинг ҳамда билингки, Аллоҳ нима амал қилаётганингизни албатта кўриб турувчидир».

Яна бир бор тақвога чақириқ. Исломий ҳаётнинг барча соҳалари тақво билан боғлиқлиги ушбу ояти карималар тўпида яққол зоҳир бўлиб турибди. Ҳатто болани эмизиш, тарбия қилиш бобида ҳам тақво билан иш туриши таъкидланмоқда.

Аллоҳ таоло бандаларига марҳамат қилиб айтади:

شُعُوبًا وَجَعَلْنَاكُمْ وَأَنْتَى ذَكَرٍ مِّنْ خَلْقِنَا إِنَّا النَّاسُ يَأْتِيهَا

خَيْرٌ عَلِيمٌ اللَّهُ إِنَّ أَنْفَكُمْ اللَّهُ عِنْدَ أَكْرَمِكُمْ إِنَّ لَتَعَارَفُوا وَقَبَائِلِ



«Эй одамлар! Биз сизларни бир эркак ва аёлдан яратдик ва сизларни ўзаро танишишингиз учун халқлар ва қабилалар қилиб қўйдик. Албатта, Аллоҳнинг ҳузурида энг ҳурматлийингиз энг тақводорингиздир. Албатта, Аллоҳ ўта билувчи ва ўта хабардордир»
(Ҳужурот сураси, 13-оят).

Ислом динида инсон қадрини белгилашда турли ноаниқ ўлчовларнинг ҳеч қандай қиймати йўқ. Улар ҳаммаси бекор қилинади ва ягона мезон сифатида илоҳий ўлчов жорий этилади. Бу ўлчов инсонлар қадрини фақат битта нарсага қараб, яъни инсоннинг тақвосига қараб ўлчайди:

«Албатта, Аллоҳнинг ҳузурида энг ҳурматлийингиз энг тақводорингиздир».

Ер юзида инсонларнинг кадр-қиймати ушбу илоҳий ўлчов билан ўлчангандагина турли низолар, уруш-жанжаллар ва келишмовчиликлар барҳам топади.

Худди шу оятнинг маъносида Расулуллоҳ алайҳиссалоту вассаломдан кўплаб ҳадислар келган.

هَلَلَا يَضَرَّ رِيَّهَ يَبَا نَع
هَلَلَا لُؤْسَرَلَاقَ : لَاقُ هَنَع
نَا : مَلَسَوِ هَيَلَعُ هَلَلَا يَلَص
مُكِرُوصَ يَلَا رُظْنَيَا لَلَا
يَلَا رُظْنَيَا نَكَلَاو ، مُكِلَاوْمَاو
هَاور : مُكِلَا مَعَاو مُكِلَا بُولُق
مَلَسُم

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ суратларингизга ва молу дунёларингизга қарамайди, балки қалбингиз ва амалингизга қарайди», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

رَزِيْبًا نَعْدُمُحًا مَامِلًا جَرَحًا
يَبْنُلَانَا: هُنَعْدُلَلَا يَضَر
لَا قَمَلَسَوِ هِيَلَعْدُلَلَا يَلَص
تَسَلَلَكُنِإِف، رُظْنَا: هَل
إِلَادُوسَا أَلَوَرَمُحًا نَمِرِيْخَب
يَوُقَاتِبُهُ لُضْفَاتِنَا.

Имом Аҳмад Абу Зарр розияллоҳу анҳудан ривоят қилади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам унга:

«Назар сол, агар сенинг тақвода ортиқлигинг бўлмаса, қизилдан ҳам, қорадан ҳам яхши эмассан», дедилар».

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.